วรรณคดีมรดกของไทยสมัยสุโขทัย

นำเสนอเมื่อ : 3 ม.ค. 2551

วรรณคดีมรดกของไทยสมัยสุโขทัย โดย นางสิทธา พินิจภูวดล

สมัยสุโขทัย (ประมาณ พ.ศ. ๑๘๐๐ - ๑๘๙๕)
วรรณกรรมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ประวัติวรรณคดี และประวัติภาษาไทยคือ ศิลาจารึกหลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง และไตรภูมิพระรวง

[ดูภาพทั้งหมดในเรื่องนี้]

หัวข้อ

- ศิลาจารึกหลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง
- ไตรภูมิพระรวง

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง

รูปแบบการแต่งเป็นร้อยแก้ว เขียนลงบนแท่งหินสี่เหลี่ยมทั้งสี่ด้าน ใช้ตัวอักษรไทยและภาษาไทยตามแบบอย่างการใช้ภาษาสมัยสุโขทัยเนื้อเรื่องแบ่งเป็น ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ ตั้งแต่บรรทัดที่ ๑ - ๑๘
เป็นอัตชีวประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กษัตริย์สุโขทัยราชวงศ์พระร่วง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำอ่านปัจจุบัน *"พ่อกูชื่อศรีอินทราทิตย์ แม่กูชื่อนางเสียง..."*
และอีกตอนหนึ่ง *"...ตนกูพุ่งช้างขุนสามชน ตัวชื่อมาสเมืองแพ ขุนสามชนพ่ายหนี พ่อกูจึงชื่นชื่อกู ชื่อพระรามคำแหงเพื่อกูพุ่งช้างขุนสามชน..."*

ข้อความตัวอย่าง
กล่าวถึงพระราชประวัติและความเก่งกล้าสามารถจนได้รับพระราชทานพระนาม "พระรามคำแหง"

ตอนที่ ๒ เล่าเรื่อง เหตุการณ์และธรรมเนียมนิยมของคนสุโขทัย การดำเนินชีวิต การนับถือพุทธศาสนา การนับถือผี และการประดิษฐ์ตัวอักษรไทย

ตอนที่ ๓ เป็นคำสรรเสริญและยอพระเกียรติพ่อขุนรามคำแหง และกล่าวถึงอาณาเขตของเมืองสุโขทัย

จะเห็นได้ว่า ศิลาจารึกหลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง มีคุณสมบัติเด่นในแง่ประวัติศาสตร์ ประวัติวรรณคดี และประวัติภาษาไทย

[กลับหัวข้อหลัก]

ศิลาจารึก หลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง

[ดูภาพทั้งหมดในเรื่องนี้]

ไตรภูมิพระร่วง

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ หรือพญาลิไท ภูษัตริย์ราชวงศ์พระร่วง ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ, ๑๘๘๘ โดยได้ทรงรวบรวมเรื่องราวทางศาสนาจากคัมภีร์โบราณต่างๆ ถึง ๓๐ คัมภีร์ กล่าวถึงไตรภูมิซึ่งแปลว่า แดน ๓ แดน คือ กามภูมิ รูปภูมิ และอรูปภูมิ สัตว์โลกทั้งหลายย่อมวนเวียนเกิดและตายอยู่ใน ๓ ภูมินี้ การพรรณนาถึงแต่ละภูมิสร้างภาพอย่างชัดเจนอ่าน แล้วได้รับความเพลิดเพลิน อีกทั้งมีการสั่งสอนให้ประพฤติดีและกลัวบาป ซึ่งเป็นพระราชประสงค์ในการแต่งคือ เพื่อเทศนาถวายพระราชมารดา และเพื่อเป็นธรรมทานแก่บุคคลทั่วไป ตัวอย่างเช่น การพรรณนาถึงนรกตอนหนึ่ง ดังนี้

"คนผู้ใดอันเจรจาซื้อสิ่งสินท่าน...แลตน ใส่กลเอาสินท่านด้วยตาชั่งก็ดี...ครั้นว่ามันตาย ได้ไปเกิดในนรกนั้น ฝูงยมพะบาลเอาคีมคาบ ลิ้นเขาชักออกมา แลวเอาเบ็ดเหล็กเกี่ยวลิ้นเขา ลำเบ็ดนั้นใหญ่เท่าลำตาล เทียรยอมเหล็กแดง ลุกบมิเหือดสักเมื่อ..."

ไตรภูมิพระร่วง : ภาพนรก

[ดูภาพทั้งหมดในเรื่องนี้]

ความตอนนี้กล่าวถึงคนขายของที่โกงตาชั่งเมื่อตายแล้วจะตกนรก ยมบาลเอาคีมหนีบลิ้นดึงออกมา แล้วเกี่ยวด้วยเบ็ดเหล็กที่ลุกเป็นไฟไม่มีวันดับ จะเห็นสำนวนการเขียนที่เรียบง่ายเป็นที่เข้าใจได้ดีสำหรับคนในสมัยนั้น เหมาะกับการเทศน์สั่งสอนบุคคลทั่วไป

นอกจากไตรภูมิพระร่วงจะมีคุณค่าทาง ศาสนาแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อคนไทยในอาณาจักรไทยอื่นๆ ในสมัยเดียวกันต่อลงมาจนถึงสมัยอยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ในปัจจุบันวรรณคดีมรดกไทยเรื่องนี้ปลูกฝังให้คนไทยนิยมยกย่องคนมีบุญที่มีจิตใจเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตั้งอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม

[กลับหัวข้อหลัก]

บรรณานุกรม

- นางสิทธา พินิจภูวดล